

Rolnummer 4536
Arrest nr. 75/2009 van 5 mei 2009

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 20, § 7, van het koninklijk besluit n° 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Nijvel.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, A. Alen, J.-P. Snappe, J. Spreutels en T. Merckx-Van Goey, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 13 oktober 2008 in zake de bvba « A.V.E. Vanhamme Frères » tegen de vzw « Partena », waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 21 oktober 2008, heeft de Arbeidsrechtbank te Nijvel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 20, § 7, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, in zoverre het bepaalt dat de sociale verzekeringskassen voor zelfstandigen ‘ als inningsinstellingen van de bijdragen de bedragen die hen verschuldigd zijn eveneens bij wijze van dwangbevel [kunnen] invorderen ’, niet de artikelen 10, 11 en 144 van de Grondwet, aangezien iedere andere, private schuldeiser van bedragen - tenzij hij de dadelijke uitwinning geniet - de invordering ervan bij gedwongen tenuitvoerlegging alleen kan uitvoeren nadat hij het bestaan van zijn schuldvordering heeft laten erkennen in een door een rechtbank uitgesproken beslissing ? ».

De Ministerraad heeft een memorie ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 17 maart 2009 :

- is verschenen : Mr. V. Vander Geeten *loco* Mr. F. Gosselin, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers J. Spreutels en E. De Groot verslag uitgebracht;
- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

De bvba « A.V.E. Vanhamme Frères » heeft de sociale verzekeringskas voor zelfstandigen vzw « Partena » voor de verwijzende rechter gedagvaard teneinde zich te verzetten tegen het dwangbevel dat die vzw op 26 juni 2007 aan haar heeft betekend om een bedrag van 443,14 euro terug te vorderen aan verhogingen, interesten en aanmaningskosten die verschuldigd waren op grond van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen. De voornoemde bvba heeft immers in de loop van het vierde kwartaal van 1998 een werkende vennoot gehad die aan de vzw « Partena » was onderworpen maar die naliet haar de op grond van het voormelde koninklijk besluit verschuldigde bijdragen te betalen en, ondanks een gerechtelijke procedure, zijn schuld nooit heeft vereffend, zodat de vzw « Partena » de bvba « A.V.E. Vanhamme Frères », als hoofdelijke schuldenaar op grond van artikel 15, § 1, van het voormelde koninklijk besluit nr. 38, ertoe heeft aangemaand haar de gevorderde bedragen te betalen. Daar toen alleen de bijdragen zijn betaald, met uitsluiting van de interesten, verhogingen, herinnerings- en gerechtskosten, is aan de hoofdelijke schuldenaar een dwangbevel tot betaling betekend.

De hoofdelijke schuldenaar verzet zich tegen dat dwangbevel door met name aan te voeren dat artikel 20, § 7, van het voormelde koninklijk besluit nr. 38, door het de sociale verzekeringskassen voor zelfstandigen mogelijk te maken de aan hen verschuldigde bijdragen bij wijze van dwangbevel in te vorderen, met andere woorden zonder vooraf van de justitiële rechtbanken een uitvoerbare titel te verkrijgen, in strijd zou zijn met artikel 144 van de Grondwet en vooral met de artikelen 10 en 11 ervan, in zoverre de schuldenaars van die sociale verzekeringskassen niet dezelfde jurisdictionele waarborgen genieten als de schuldenaars van andere schuldeisers, daar alleen de eerstgenoemden ertoe zijn verplicht de gevorderde bedragen bij aangetekende brief binnen een maand na de betekening of de kennisgeving van de herinnering te betwisten om de invordering bij wege van dwangbevel te vermijden (artikel 46, derde lid, van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen).

De vzw « Partena » is van mening dat het voormelde artikel 20, § 7, gewijzigd bij de wet van 20 juli 2005, artikel 144 van de Grondwet geenszins schendt en de schuldenaar in geen geval het recht ontzegt een zaak bij het gerecht aanhangig te maken.

De verwijzende rechter stelt vast dat in de parlementaire voorbereiding van de wet van 20 juli 2005 niet wordt aangegeven waarom het voormelde artikel 20, § 7, is gewijzigd en stelt aan het Hof, op voorstel van de hoofdelijke schuldenaar, de hiervoor weergegeven prejudiciële vraag.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de prejudiciële vraag

A.1.1. De Ministerraad herinnert aan de feiten van de zaak. Hij voert aan dat de prejudiciële vraag niet ontvankelijk is in zoverre zij betrekking heeft op artikel 144 van de Grondwet, daar die bepaling geen deel uitmaakt van die waarvan het Hof de naleving dient te waarborgen.

A.1.2. In ondergeschikte orde voert hij aan dat de verwijzende rechter niet aangeeft hoe, noch in welke mate de in het geding zijnde bepaling in strijd zou zijn met artikel 144 van de Grondwet, daar niet wordt uiteengezet waarom de invordering van sommen bij wege van dwangbevel door de sociale verzekeringskassen met die bepaling in strijd zou zijn door de hoven en rechtbanken de bevoegdheid te ontzeggen om geschillen over burgerlijke rechten te beslechten. De in het geding zijnde bepaling onttrekt die geschillen geenszins aan de bevoegdheid van de justitiële rechter, vermits het erin geregelde gebruik van het dwangbevel slechts een mogelijkheid is en vermits verzet ertegen, zoals te dezen aangewend, mogelijk blijft.

Ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet

A.2.1. De Ministerraad voert aan dat, in tegenstelling tot wat de verwijzende rechter aangeeft, de in het geding zijnde bepaling wel degelijk is besproken tijdens de parlementaire voorbereiding. Daarin wordt immers vermeld dat de wetgever aan de instellingen voor de inning van de sociale zekerheidsbijdragen een waaier van juridische middelen ter beschikking heeft willen stellen om een betere invordering ervan te verzekeren; rekening houdend met de gelijkschakeling van de fiscale schulden en de socialezekerheidsschulden zijn de juridische instrumenten waarover de fiscus beschikt, uitgebreid tot de inningsinstellingen. In dat opzicht heeft de wetgever rekening gehouden met de opdracht van openbare dienst die de privé-instellingen (vzw's), die de sociale verzekeringskassen zijn, uitoefenen, daar die laatste in het stelsel van de zelfstandigen dezelfde opdrachten vervullen als die van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) in het stelsel van de werknemers.

A.2.2. De Ministerraad geeft ook aan dat de formulering van de in het geding zijnde bepaling, die bij eenparigheid in de commissie is aangenomen, rekening houdt met de opmerkingen van de afdeling wetgeving van de Raad van State; die heeft de overeenstemming van de in het geding zijnde bepaling met de hogere normen nagegaan, zonder de overeenstemming ervan met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet te betwisten en zonder te wijzen op een mogelijke discriminatie.

A.2.3. Volgens de Ministerraad is de in het geding zijnde maatregel objectief verantwoord, daar het erom gaat een betere invordering van de sociale bijdragen te verzekeren door aan de inningsinstellingen dezelfde juridische instrumenten ter beschikking te stellen als die waarover de belastingadministratie beschikt. Die instellingen toelaten om gebruik te maken van het dwangbevel, vormt een middel dat evenredig is met het nagestreefde doel, waarbij de schuldenaars overigens de mogelijkheid hebben om verzet aan te tekenen.

A.2.4. De Ministerraad voert voorts aan dat de verwijzende rechter niet duidelijk aangeeft waarin de vermeende discriminatie zou bestaan. De rechter lijkt ervan uit te gaan dat het bestaan van een dwangbevel op zich een discriminatie zou inhouden, aangezien talrijke fiscale bepalingen de personen die verhogingen moeten betalen, blootstellen aan een invordering bij wege van dwangbevel. Die stelling zou elk mechanisme veroordelen dat voor de openbare instellingen voorziet in de mogelijkheid om het aan hen verschuldigde bedrag bij wege van dwangbevel terug te vorderen. Uit de parlementaire voorbereiding van de in het geding zijnde bepaling blijkt bovendien dat het doel van de wetgever erin bestond de invorderingen te vergemakkelijken en tegelijk aan de inningsinstellingen de gepaste juridische middelen ter beschikking te stellen, namelijk het dwangbevel, waarvan de fiscus reeds gebruikmaakt. De belastingadministratie beschikt geenszins over een discriminerend stelsel, vermits, zoals in het arrest nr. 35/97 van 12 juni 1997 van het Hof is geoordeeld, de procedure voor de invordering van het gemeen recht mag afwijken aangezien de opbrengst van de belasting wordt aangewend voor de behartiging van het algemeen belang en de inwerkingstelling, door de overheid, van haar verbintenissen ten aanzien van de collectiviteit. Die rechtspraak is *mutatis mutandis* van toepassing op de in het geding zijnde bepaling, die precies naar analogie van het fiscaal recht is opgesteld.

A.2.5. De Ministerraad wijst ten slotte erop dat het Hof in zijn arrest nr. 22/99 van 24 februari 1999 heeft geoordeeld dat het dwangbevel in fiscale aangelegenheden niet in strijd was met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet wanneer de rechter bij wie een verzet tegen het dwangbevel aanhangig is, een toetsing met volle rechtsmacht kon uitoefenen. Te dezen wordt niet betwist dat de justitiële rechter een toetsing met volle rechtsmacht uitoefent ten aanzien van het dwangbevel dat op grond van de in het geding zijnde bepaling zou zijn uitgevaardigd.

- B -

B.1. Het Hof wordt ondervraagd over de bestaanbaarheid, met de artikelen 10, 11 en 144 van de Grondwet, van artikel 20, § 7, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij de wet van 20 juli 2005. Artikel 20, §§ 1, 3 en 7, van het voormelde koninklijk besluit bepaalt :

« § 1. Binnen het raam van dit besluit wordt overgegaan tot de erkenning van vrije sociale verzekeringskassen voor zelfstandigen.

De Koning bepaalt de voorwaarden voor de erkenning en voor de intrekking van de erkenning van deze kassen.

Deze kassen nemen de juridische vorm aan van een vereniging zonder winstoogmerk die valt onder toepassing van de wet van 27 juni 1921.

Onverminderd de taken die hun opgedragen worden door of in uitvoering van de wetten bedoeld in artikel 18, §§ 1 en 2 of andere wetten, hebben deze kassen tot opdracht :

a) van hun aangeslotenen de bijdragen te innen, verschuldigd krachtens dit besluit en in voorkomend geval, de gerechtelijke invordering ervan te vervolgen;

b) hen informatie en bijstand te verlenen betreffende hun verplichtingen en rechten in het kader van het sociaal statuut der zelfstandigen, en aanverwante voorzieningen;

c) op verzoek van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid of van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, alle in hun bezit zijnde gegevens te verstrekken die nodig zijn voor de toepassing van de wetgeving inzake het sociaal statuut van de zelfstandigen en voor de controle op de naleving ervan.

Volgens de nadere regels vastgesteld door de Koning dragen zij de bijdragen, verhogingen en intresten over aan het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.

[...]

§ 3. Een Nationale Hulpkas voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, opgericht in de schoot van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, voert dezelfde opdrachten uit als de vrije sociale verzekeringskassen, voor wat de onderworpenen betreft die zich erbij vrijwillig aansluiten of die nagelaten hebben een vrije sociale verzekeringskas te kiezen, binnen de termijn die bepaald wordt in uitvoering van artikel 10, § 2, van dit besluit.

Deze kas bezit geen rechtspersoonlijkheid onderscheiden van deze van bedoeld Rijksinstituut, maar haar beheer, onderworpen aan dezelfde controle als het algemeen beheer van dit Rijksinstituut, maakt het voorwerp uit van een afzonderlijke boekhouding.

[...]

§ 7. Onverminderd hun recht om voor de rechter te dagvaarden kunnen de door dit artikel beoogde kassen als inninginstellingen van de bijdragen de bedragen die hen verschuldigd zijn eveneens bij wijze van dwangbevel invorderen.

De Koning bepaalt de voorwaarden en modaliteiten van vervolging door middel van een dwangbevel evenals de kosten die eruit voortvloeien en hun tenlastelegging ».

B.2. De artikelen 46 en 47*bis* van het koninklijk besluit van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen bepalen :

« Art. 46. Alvorens tot de gerechtelijke invordering of tot de invordering bij wijze van dwangbevel over te gaan moeten de sociale verzekeringskassen, in ieder geval, de onderworpenen een laatste herinnering bij ter post aangetekend schrijven toesturen met vermelding van de bedragen waarop de invordering zal slaan.

Deze herinnering kan gebeuren door tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder.

Deze herinnering moet op straffe van nietigheid vermelden dat, indien de onderworpen niet tot betwisting overgaat van de bedragen of geen uitstel van betaling vraagt en verkrijgt, per bij de post aangetekende brief, binnen de maand van de betekening of de kennisgeving van de herinnering, de sociale verzekeringskas die bedragen zal kunnen invorderen door middel van een dwangbevel.

Het toestaan van uitstel van betaling door de sociale verzekeringskas schorst de uitvaardiging van een eventueel dwangbevel alsook de gerechtelijke invordering, en dit in zoverre het tussen de sociale verzekeringskas en de onderworpen tot stand gekomen akkoord door deze laatste wordt nageleefd ».

« Art. 47bis. § 1. Voor de toepassing van artikel 20, § 7, van het koninklijk besluit nr. 38 kunnen de bijdragen evenals de verhogingen, verwijlntresten en andere aanhorigheden worden ingevorderd bij wijze van dwangbevel door de sociale verzekeringskas waaraan zij verschuldigd zijn voor zover de onderworpen de bedragen die aan hem werden gevorderd niet heeft betwist of geen uitstel van betaling heeft gevraagd en verkregen volgens de in artikel 46 gestelde voorwaarden en termijn.

§ 2. De bijdragen evenals de verhogingen, verwijlntresten en andere aanhorigheden kunnen worden ingevorderd bij wijze van dwangbevel door de sociale verzekeringskas waaraan zij verschuldigd zijn vanaf het ogenblik dat het bijzonder kohier, waarin zij zijn opgenomen, uitvoerbaar is verklaard.

Het bijzonder kohier bevat :

- 1° de gegevens van de sociale verzekeringskas-schuldeiser;
- 2° de naam, voornaam, adres en nationaal nummer van de zelfstandige-schuldenaar, of desgevallend van de persoon die hoofdelijk aansprakelijk is voor de betaling van de bijdragen, of de benaming, zetel en ondernemingsnummer indien deze laatste een rechtspersoon is;
- 3° een gedetailleerde afrekening van bijdragen, verhogingen, verwijlntresten en andere aanhorigheden, verschuldigd aan de kas en waarvoor wordt overgegaan tot invordering bij wijze van dwangbevel;
- 4° de motivering van het gebruik van het dwangbevel;
- 5° de datum van het visum van uitvoerbaarheid;
- 6° de verzendingsdatum;
- 7° de uiterste betalingsdatum;
- 8° de beroepen waarover de schuldenaar beschikt evenals de termijnen waarbinnen hij ze op geldige wijze kan indienen.

Het uitvoerbaar verklaard kohier geldt als uitvoerbare titel met het oog op de invordering.

De kohieren worden uitvoerbaar verklaard door één of meerdere personeelsleden van de sociale verzekeringskas-schuldeiser dat met dat doel werden aangewezen door de raad van bestuur en officieel erkend door de Minister van Middenstand.

§ 3. Het dwangbevel van de sociale verzekeringskas-schuldeiser wordt uitgevaardigd door een personeelslid dat met dat doel werd aangewezen door de raad van bestuur.

§ 4. Het dwangbevel wordt betekend aan de schuldenaar bij deurwaardersexploot. De betekening bevat bevel tot betalen binnen de 24 uren, op straffe van uitvoering bij beslag, alsook een boekhoudkundige verantwoording van de gevraagde sommen en een afschrift van de uitvoerbare titel.

De moratoriumintresten zoals voorzien in artikel 1153 van het Burgerlijk Wetboek zijn verschuldigd vanaf de dag van de betekening.

§ 5. De schuldenaar kan verzet aantekenen tegen het dwangbevel voor de arbeidsrechtbank van zijn woonplaats of zijn maatschappelijke zetel.

Het verzet wordt, op straffe van nietigheid, met redenen omkleed; het dient gedaan te worden door middel van dagvaarding bij deurwaardersexploot aan de sociale verzekeringskas binnen de maand vanaf de betekening van het dwangbevel, zonder afbreuk te doen aan de artikelen 50, tweede lid en 55 van het Gerechtelijk Wetboek.

De uitoefening van het verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel tot de uitspraak ten gronde is gevallen.

§ 6. De sociale verzekeringskas-schuldeiser mag bewarend beslag laten leggen en het dwangbevel uitvoeren met gebruikmaking van de middelen tot tenuitvoerlegging bepaald in het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek.

De gedeeltelijke betalingen gedaan ingevolge de betekening van een dwangbevel verhinderen de voortzetting van de vervolgingen niet.

§ 7. De kosten van de betekening van het dwangbevel evenals de uitvoeringskosten of de bewarende maatregelen zijn ten laste van de schuldenaar.

Ze worden bepaald volgens de regels opgesteld voor de door de gerechtsdeurwaarders verrichte aktes in burgerlijke en handelszaken ».

B.3. Zoals de Ministerraad aangeeft, is het Hof niet bevoegd om rechtstreeks te onderzoeken of een wetskrachtige norm artikel 144 van de Grondwet schendt. Door evenwel te bepalen dat geschillen over burgerlijke rechten uitsluitend tot de bevoegdheid van de rechtbanken behoren, verleent artikel 144 aan eenieder een waarborg die niet aan sommigen kan worden ontnomen : indien zou blijken dat aan een categorie van personen het recht wordt

ontzegd om een betwisting over een burgerlijk recht bij de rechtbanken aanhangig te maken, dan zou dat verschil in behandeling niet kunnen worden verantwoord, aangezien het op het voormelde artikel 144 zou stuiten. Het zou de artikelen 10 en 11 van de Grondwet dan ook schenden.

B.4.1. Volgens de Ministerraad zou de prejudiciële vraag het niet mogelijk maken het aan de toetsing van het Hof voorgelegde verschil in behandeling duidelijk te identificeren.

B.4.2. Uit de elementen vervat in de verwijzingsbeslissing blijkt dat de in het geding zijnde bepaling is onderworpen aan de toetsing van het Hof doordat zij een verschil in behandeling teweegbrengt tussen de schuldenaars van sociale bijdragen die zijn onderworpen aan een sociale verzekeringskas voor zelfstandigen en de andere schuldenaars van private schuldeisers, in zoverre alleen de eerstgenoemden ertoe kunnen worden gebracht de bedragen te betalen die zij verschuldigd zijn naar aanleiding van een dwangbevel dat aan hen wordt uitgevaardigd door de schuldeiser en niet naar aanleiding van een beslissing van een rechter.

B.5. Het verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen dat voortvloeit uit de toepassing van verschillende procedureregels in verschillende omstandigheden, houdt op zich geen discriminatie in. Van discriminatie zou slechts sprake kunnen zijn, indien het verschil in behandeling dat voortvloeit uit de toepassing van die procedureregels een onevenredige beperking van de rechten van de daarbij betrokken personen met zich zou meebrengen.

B.6. De in het geding zijnde bepaling is in artikel 20 van het koninklijk besluit nr. 38 ingevoegd bij artikel 114 van de wet van 20 juli 2005 houdende diverse bepalingen. Zij maakt deel uit van een geheel van maatregelen die reeds ten aanzien van de RSZ zijn ingevoerd door met name de wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg, en die tot doel hebben een betere invordering van de sociale bijdragen te verzekeren. In de memorie van toelichting wordt in dat verband aangegeven :

« Om een betere invordering van de verschuldigde bijdragen te waarborgen en rekening houdend met de gelijkshakeling van fiscale schulden en sociale zekerheidsschulden, onder meer inzake voorrecht op roerende goederen, lijkt het opportuun ook de juridische instrumenten waarover de fiscus beschikt voor zijn inningopdrachten bij inninginstellingen

van de sociale zekerheidsbijdragen uit te breiden » (*Parl. St.*, Kamer, 2004-2005, DOC 51-1845/001, p. 97; in dezelfde zin, DOC 51-1845/021, p. 23, en *Parl. St.*, Senaat, 2004-2005, nr. 3-1302/3, p. 13).

Aan het parlamentslid dat de gegrondheid van de maatregel betwistte, door aan te voeren dat deze het evenwicht verbrak tussen de sociale zekerheidskassen (die, in plaats van een uitvoerbare titel van een rechter te moeten verkrijgen, deze voortaan, om zo te zeggen, aan zichzelf zouden kunnen uitvaardigen) en de schuldenaars (die voortaan zouden moeten deelnemen aan dure gerechtelijke procedures om het aan hen uitgevaardigde dwangbevel te betwisten), en dat de doeltreffendheid van de maatregel betwijfelde door aan te voeren dat deze het niet mogelijk zou maken een betere invordering van de bijdragen te verzekeren, is in de volgende bewoordingen geantwoord :

« Volgens de minister kan de regering niet beschuldigd worden van overreglementering. De RSVZ wordt geconfronteerd met 730 miljoen euro aan niet-ingevoerde sociale bijdragen. De regering kiest ervoor de invordering van de sociale bijdragen te verbeteren in plaats van de bijdragen te verhogen. Voor 2005 voorziet de regering een invordering van 18 miljoen euro aan niet-betaalde sociale bijdragen. Naast deze nieuwe maatregelen om de inning van de sociale bijdragen te verbeteren, heeft de regering samen met de sociale zekerheidskassen ook een nieuwe gedragscode afgesloten die een aantal « good practices » bevat. Deze gedragscode voorziet o.a. dat de sociale bijdragen verlaagd worden indien er via bankdomiciliëring betaald wordt of indien er voorafbetalingen gedaan worden. Al deze maatregelen moeten er voor zorgen dat de sociale zekerheidskassen de inning van de sociale bijdragen van de zelfstandigen beter kunnen opvolgen. Het dwangbevel mag volgens de minister slechts als laatste redmiddel gebruikt worden. De minister benadrukt dat als de inning van de sociale bijdragen niet voldoende gebeurt uit eigen beweging, er nu eenmaal maatregelen nodig zijn.

De minister geeft toe dat de RSZ tot nu toe niet veel gebruik gemaakt heeft van de mogelijkheid om de niet betaalde sociale bijdragen te innen via dwangbevel. In de toekomst zal dit echter wel gebeuren indien het noodzakelijk zou zijn. De RSVZ zal alleen overgaan tot een dwangbevel als het gaat om een vaststaande en zekere schuldvordering. In het geval van een vaststaande en zekere schuldvordering heeft het immers geen zin om naar de rechter te stappen. Door het systeem van het dwangbevel kan er bemiddeld worden tussen de RSVZ en de schuldenaar, wat kan leiden tot een uitstel van betaling en een afbetalingsplan zonder dat een tussenkomst van een rechter nodig is. Het dwangbevel heeft enkel tot doel het contentieux te verminderen en niet om het te vermeerderen.

De minister beseft dat het voor de zelfstandigen soms een zware kost betekent indien een gerechtelijke procedure moet opgestart worden om verhaal aan te tekenen tegen het dwangbevel. Zij pleit ervoor dat de verlaging van gerechtskosten voor burgers ingevoerd door de minister van Justitie, ook zou uitgebreid worden naar zelfstandigen in moeilijkheden zodat ook deze laatsten makkelijker toegang zouden krijgen tot het gerecht » (*Parl. St.*, Kamer, 2004-2005, DOC 51-1845/021, pp. 27 en 28).

Teneinde het voor 2005 verwachte rendement van de betere inning van de desbetreffende bijdragen te verzekeren, werd het ontwerp overigens geamendeerd door de datum van inwerkingtreding van de in het geding zijnde bepaling te wijzigen (*Parl. St.*, Kamer, 2004-2005, DOC 51-1845/027, pp. 3 en 4).

B.7. De in het geding zijnde bepaling breidt ten aanzien van de regeling voor de zelfstandigen een mogelijkheid om de sociale bijdragen in te vorderen uit die was ingevoerd in de regeling voor de werknemers. De artikelen 40 en 40*bis* van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, respectievelijk vervangen en ingevoegd bij de wetten van 4 augustus 1978 en 3 juli 2005, bepalen immers :

« Art. 40. Onverminderd zijn recht om voor de rechter te dagvaarden kan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid de bedragen die hem verschuldigd zijn eveneens bij wijze van dwangbevel invorderen.

De Koning regelt de voorwaarden en de wijze van vervolging bij wijze van dwangbevel, evenals de eraan verbonden vervolgingskosten en de tenlastelegging ervan.

Art. 40*bis*. De Rijksdienst kan aan zijn schuldenaars op minnelijke wijze afbetalingstermijnen toestaan, volgens de voorwaarden en modaliteiten vastgelegd door de Koning na het advies van [het] Beheerscomité, vooraleer tot een dagvaarding voor de rechter over te gaan of door middel van een dwangbevel tewerk te gaan ».

B.8. Rekening houdend met het risico dat het aanzienlijke bedrag van de achterstallige sociale bijdragen vormt voor het financiële evenwicht van het betrokken stelsel, kan worden aangenomen dat de wetgever de sociale verzekeringskassen de bevoegdheid toekent om die achterstallige bedragen terug te vorderen bij wege van een dwangbevel naar het voorbeeld van de regeling waarin hij heeft voorzien voor de RSZ of, inzake belastingen en inningen, voor de belastingadministratie. De vrije sociale verzekeringskassen voor zelfstandigen zijn weliswaar opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk. Maar dat stelsel houdt geenszins in dat hun schuldenaars, in hun hoedanigheid van sociaal verzekerden, zich zouden bevinden in een situatie die identiek is aan die van de schuldenaars van private schuldeisers naar wie de prejudiciële vraag verwijst en die geen dwangbevel kunnen uitvaardigen. De

voormelde kassen, in hun hoedanigheid van schuldeisers van bijdragen die zijn bedoeld voor de financiering van een socialezekerheidsregeling die overigens door de overheid wordt gefinancierd, moeten immers daartoe door haar worden erkend (artikel 20, § 1, van het koninklijk besluit nr. 38) en oefenen in die zin, in tegenstelling tot de voormelde private schuldeisers, een opdracht van openbare dienst uit, waardoor kan worden aanvaard dat de invorderingsprocedure kan afwijken van de regels van het gemeen recht.

B.9. Het voordeel van het dwangbevel toegekend aan de in het geding zijnde sociale verzekeringskassen vormt geen onevenredige maatregel, aangezien de schuldenaars beschikken over een rechtsmiddel bij de justitiële gerechten.

B.10. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 20, § 7, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, gewijzigd bij de wet van 20 juli 2005, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, op de openbare terechtzitting van 5 mei 2009.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Melchior